

DATOS IDENTIFICATIVOS

Recursos didácticos na aula de audición e linguaxe

Materia	Recursos didácticos na aula de audición e linguaxe			
Código	V51G110V01954			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	Criado del Rey Morante, Julia			
Profesorado	Criado del Rey Morante, Julia			
Correo-e	julia.criadorey@ceu.es			
Web	http://http://www.escuelamagisterioceuvigo.es			
Descrición xeral	Esta materia resulta de gran interese dentro da mención en Audición e Linguaxe polo seu carácter práctico. O seu obxectivo é dotar ao futuro mestre dunha serie de recursos didácticos que faciliten a súa práctica docente na área mencionada, tanto á hora de avaliar como de traballar co alumnado que presente dificultades na audición como na linguaxe oral.			

Competencias

Código	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil.
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva.
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos.
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles.
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión.
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida.
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias.
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas nos estudantes.

B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos.
C1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
C2	Coñecer os desenvolvementos da psicología evolutiva da infancia nos períodos 0-3 e 3-6.
C6	Coñecer a dimensión pedagóxica da interacción cos iguais e os adultos e saber promover a participación en actividades colectivas, o traballo cooperativo e o esforzo individual.
C7	Identificar dificultades de aprendizaxe, disfuncións cognitivas e as relacionadas coa atención.
C11	Coñecer e saber exercer as funcións de titor e orientador en relación coa educación familiar.
C13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidade e interculturalidade; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
C17	Colaborar cos profesionais especializados para solucionar devanditos trastornos.
C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo no aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
C42	Coñecer o currículo de lingua e lectoescritura desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
C43	Favorecer as capacidades de fala e de escritura.
C47	Coñecer o proceso de aprendizaxe da lectura e a escritura e o seu ensino.
C48	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.
C49	Recoñecer e valorar o uso adecuado da linguaxe verbal e non verbal.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D21	Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
1. Identificar dificultades de aprendizaxe no ámbito da audición e da linguaxe oral, informais e colaborar no seu tratamento.	A1	B6	C7	D1
	A2	B10	C11	D2
	A3		C17	D6
	A4		C21	D8
	A5		C42	D9
		C49	D21	
2. Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a nenos e nenas con diferentes capacidades de de audición e linguaxe oral, distintos ritmos de aprendizaxe e diferente procedencia cultural.	A1	B1	C1	D2
	A2	B2	C2	D7
	A3	B3	C7	D8
	A4	B6	C17	D9
	A5		C43	D17
3. Diseñar e aplicar estratexias de prevención e intervención psicoeducativas na aula para favorecer o desenvolvemento da audición e da linguaxe oral nos nenos e nenas	A1	B6	C13	D2
	A2	B7	C17	D7
	A3	B9	C21	D8
	A4	B12	C48	D12
	A5			D16
			D17	
			D21	
4. Aplicar métodos e estratexias de investigación e intervención no campo das dificultades de aprendizaxe da audición e da linguaxe oral.	A1	B2	C1	D3
	A2	B3	C42	D6
	A3	B4	C43	D8
	A4		C47	D9
	A5		C49	D12
			D17	
			D21	

5. Promover o traballo autónomo e a adquisición de estratexias que permitan a procura de información relevante en función das necesidades formativas e de actuación en cada momento.	A1	B11	C6	D7
	A2			D8
	A3			D15
	A4			D16
	A5			D17
				D21

Contidos

Tema

1. Distribución da aula.

2. Recursos de Avaliación.

3. Recursos de Intervención: material didáctico en diferentes soportes, Tics.

4. Bibliografía e páxinas web/blogues.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Lección maxistral	10	10	20
Aprendizaxe colaborativa	16	15	31
Presentación	20	25	45
Cartafol/dossier	0	10	10
Prácticas con apoio das TIC	4	16	20
Exame de preguntas obxectivas	2	20	22

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Sesión inicial. Presentación da materia.
Lección maxistral	Exposición de contidos e bases teóricas da materia por parte do profesorado. Inclúe as directrices para desenvolver traballos, casos ou proxectos polos estudantes.
Aprendizaxe colaborativa	Comprende un grupo de procedementos de ensino que parten da organización da clase en pequenos grupos mixtos e heteroxéneos onde o alumno traballa de forma coordinada entre si para desenvolver tarefas académicas e profundar na súa propia aprendizaxe
Presentación	Exposición por parte do alumno ante o docente e o grupo de clase dun tema asignado polo profesor con contidos da materia ou acerca dos resultados dun traballo, exercicio ou proxecto.
Cartafol/dossier	Recompilación do traballo do/a estudante co obxectivo de demostrar os seus esforzos, progresos e logros nunha área. A recompilación debe incluír contidos elixidos polo/o alumno/a, os criterios de selección e evidencias de autorreflexión.
Prácticas con apoio das TIC	Procura, selección e almacenamento de recursos online.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Proporcionáseselle ao alumnado orientacións de forma presencial na aula, titoría ou de forma non presencial (correo electrónico) sobre cuestións propostas en seminarios, traballos ou calquera outra actividade relacionada coa materia. As titorías académicas terán lugar no despacho A.
Presentación	Proporcionáseselle ao alumnado orientacións de forma presencial na aula, titoría ou de forma non presencial (correo electrónico) sobre cuestións propostas en seminarios, traballos ou calquera outra actividade relacionada coa materia. As titorías académicas terán lugar no despacho A.
Prácticas con apoio das TIC	Proporcionáseselle ao alumnado orientacións de forma presencial na aula, titoría ou de forma non presencial (correo electrónico) sobre cuestións propostas en seminarios, traballos ou calquera outra actividade relacionada coa materia. As titorías académicas terán lugar no despacho A.
Aprendizaxe colaborativa	Proporcionáseselle ao alumnado orientacións de forma presencial na aula, titoría ou de forma non presencial (correo electrónico) sobre cuestións propostas en seminarios, traballos ou calquera outra actividade relacionada coa materia. As titorías académicas terán lugar no despacho A.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Aprendizaxe colaborativa	30	
Presentación	30	A1 B1 C1 D1 A2 B2 C2 D2 A3 B3 C6 D3 A4 B4 C7 D6 A5 B6 C21 D7 B7 C42 D8 B9 C43 D9 B11 C47 D17 C48 D21 C49
Cartafol/dossier	10	
Exame de preguntas obxectivas	30	A1 B1 C2 D1 A2 B2 C42 D2 A3 B7 C43 D6 A4 B11 C47 D8 A5 C49 D17 D21

Outros comentarios sobre a Avaliación

- 1/ Ao longo do cuadrimestre se levará a cabo unha avaliación continua do alumnado a través de exposicións, traballos de aula e participación activa nas clases.
- 2/O alumnado que falte a máis dun 20% das clases deberá presentarse a un exame específico ademais de entregar todos os traballos de aula.
- 3/ É condición indispensable aprobar cada unha das partes por separado. Con nota inferior a 5 non se fará media.
- 4/ Para os traballos e entregas propostas daranse datas de entrega inamovibles.
- 5/ Cada falta de ortografía descontará 0,25 puntos en todos aqueles documentos escritos que se entreguen á profesora.
- 6/ O alumnado repetidor deberá acollerse aos criterios de avaliación da guía docente vixente neste curso.
- 7/ As titorías da materia terán lugar no despacho A.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

- Agustoni, C., **Deglución atípica. Guía práctica de exercitación para su reeducación.**, Puma, 1999
- Bragado Felices, M.C., **Aprendo a pronunciar la erre.**, Escuela Española, 1993
- Bustos, I., **Discriminación auditiva y logopedia: manual de ejercicios de recuperación.**, CEPE, 1995
- Cobo, M. P. S., y Ríos, M. V. M., **Cicerón: programa para la adquisición y desarrollo de la capacidad articulatoria.**, CEPE, 1993
- De la Torre, M.C., **Komunica. Programa para el desarrollo del conocimiento fonológico.**, Aljibe, 2002
- Grandi, D. y Donato, G., **Terapia miofuncional. Diagnóstico y tratamiento.**, Lebón, 2006
- Guía para la Atención del Alumnado con Trastornos en el Lenguaje Oral y Escrito.**, Consejería de Educación, Ciencia y Tecnología,
- López, G., **Enséñame a hablar. Un material para la estructuración del lenguaje.**, Grupo editorial universitario, 1998
- López, G., **Dime por qué. Un material para trabajar el desarrollo pragmático del lenguaje.**, Grupo editorial universitario, 2009
- Magni A. Y Crotti, E., **Garabatos: el lenguaje secreto de los niños.**, Sirio, 2007
- Magni A. Y Crotti, E., **Garabatos: el lenguaje secreto de los niños.**, Sirio, 2007
- Monfort M. y Juárez, A., **El niño que habla.**, CEPE, 1987
- Monfort M. y Juárez, A., **Estimulación del lenguaje oral.**, Santillana, 1996
- Monfort M., Rojo A. y Juárez A., **Programa elemental de comunicación bimodal.**, CEPE, 1999
- Monfort M. y Juárez, A., **SYNTAX. Un soporte para la comunicación referencial y la construcción de predicados.**, Entha, 2002
- Pascual, P., **La dislalia.**, CEPE, 1990
- Puyuelo, M. y Rondal, J.A., **Manual de desarrollo y alteraciones del lenguaje.**, Masson, 2003
- Rodari G., **Gramática de la fantasía.**, Bronce, 2010
- Toro, J. y Cervera, M., **Test de Análisis de Lecto- Escritura (TALE).**, Antonio Machado, 1995
- Valles Arándiga, A., **Fichas de recuperación de dislalias.**, CEPE, 2001

Zambrana, N. y Dalva, I., **Logopedia y Ortopedia maxilar en la rehabilitación orofacial. Tratamiento precoz y preventivo. Terapia miofuncional.**, Masson, 1998

Cornago, A., <http://elsonidodelahierbaelcrecer.blogspot.com.es>,

www.espaciologopedico.com,

www.blogauladeal.blogspot.com/2008/12/praxias-divertidas.html,

<http://www.mundoprimeria.com>,

www.cilluela.educa.aragon.es/web%20lectura/web&20primaria/primaria.htm,

www.alberto-al.blogspot.com.es,

aulavirtualdeayl.blogspot.com.es,

www.roble.pnic.mec.es/arum0010/,

orientacionandujar.wordpress.com,

susanamaestradeal.blogspot.com.es,

cosasdeaudicionylenguaje.blogspot.com.es,

www.elyuge.es/menu.html,

www.recursosaulapt.blogspot.com,

www.blogdelosmaestrosdeaudicionylenguaje.blogspot.com.es,

www.desvandpalabras.blogspot.com,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Prevenición e intervención nas alteracións comunicativa-lingüísticas/V51G110V01955

Proceso lecto-escritor: desenvolvemento, alteracións, avaliación e tratamento/V51G110V01953

Psicopatoloxía da audición e da linguaxe/V51G110V01952

Desenvolvemento da linguaxe/V51G120V01951

Outros comentarios

1/ Asistencia continuada a clase.

2/ Dominio da informática a nivel de usuario (tratamento de textos, bases de datos, programa de presentacións, correo electrónico e internet.

3/ Actitude favorable e receptiva cara á aprendizaxe.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONALES PLANIFICADAS ===

Ante a incierta e imprevisible evolución de la alerta sanitaria provocada por el COVID-19, la Universidad de Vigo establece una planificación extraordinaria que se activará en el momento en que las administraciones y la propia institución lo determinen atendiendo a criterios de seguridad, salud y responsabilidad, y garantizando la docencia en un escenario no presencial o parcialmente presencial. Estas medidas ya planificadas garantizan, en el momento que sea preceptivo, el desarrollo de la docencia de un modo más ágil y eficaz al ser conocido de antemano (o con una amplia antelación) por el alumnado y el profesorado a través de la herramienta normalizada e institucionalizada de las guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DE LAS METODOLOGÍAS ===

Metodoloxías docentes que se manteñen:

As metodoloxías docentes serán as mesmas nos tres escenarios, dado que foron deseñadas para facilitar unha transferencia fluída desde un escenario 100% presencial a outro 100% en remoto. En calquera caso, a única diferenza atinxe ao espazo non que se desenvolverá a actividade. No posible escenario de ensinanza mixta ou semipresencial, as metodoloxías levaríanse a cabo de modo semipresencial e virtual. Por outra banda, no escenario de ensinanza a distancia, as metodoloxías previstas adaptaríanse a una modalidade de execución virtual.

Metodoloxías docentes que se modifican:

Non se modifica a dinámica propia de ningunha metodoloxía docente, excepto, como se di no apartado anterior, a súa modalidade de execución, presencial e virtual (no caso dun escenario mixto); e exclusivamente virtual (no caso dun escenario a distancia).

Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías):

No potencial escenario de docencia semipresencial, as sesións de titorización poderán realizarse presencialmente e/ou no despacho virtual, baixo a modalidade de concertación previa e no horario que se estableza. No caso dun escenario docente

na modalidade a distancia, a titorización realizarase unicamente polos medios telemáticos mencionados.

Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir:

Non hai modificacións nos contidos a impartir.

Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe:

A bibliografía adicional será proporcionada ao longo do desenvolvemento da materia.

Outras modificacións:

- Ferramentas para a docencia virtual. No escenario de docencia semipresencial, ademais da docencia presencial nas aulas, a actividade docente virtual impartirase mediante a plataforma Blackboard e preverase asemade o uso da plataforma Teams como reforzo, e sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.

- No escenario de docencia a distancia, a actividade docente realizarase exclusivamente de modo virtual.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Non hai cambios nin nos instrumentos nin nos criterios de avaliación establecidos na guía docente ordinaria. Probas pendentas que se manteñen:

Todas as probas propostas na guía docente para as vindeiras convocatorias, mantéñense en calquera das tres modalidades de ensinanza previstas: presencial, mixta e a distancia, para o curso 2020-21. Os criterios de avaliación, así como a súa ponderación sobre a nota final, se manteñen, tanto para o alumnado asistente, coma para o non asistente. Os procedementos ou tipoloxía de probas de avaliación, tampouco se modifican no seu contido, pero si no seu modo de execución, no caso dos dous potenciais escenarios docentes extraordinarios previstos. Así, no caso de estar nunha situación de ensinanza mixta ou semipresencial, as probas de avaliación poderán ser organizadas de modo presencial, dependendo das instalacións e medios dispoñibles. Se non fose posible facelas presencialmente, combinaríase a modalidade presencial coa virtual ou realizaríanse exclusivamente de forma virtual.

Se a situación é de ensinanza a distancia, todas as probas de avaliación realizaranse de modo virtual.

Probas que se modifican:

Para o curso 2020-2021, non hai modificacións nas probas de avaliación, agás no referido á modalidade de avaliación: presencial ou virtual, dependendo do escenario sanitario no que se leve a cabo a docencia.

Novas probas:

Non se prevén novas probas de avaliación.

Información adicional:

Non hai.
